

**50 éves a WHO Kiterjesztett immunizációs programja –
WHO / epi-50-vaccine-impact**

World Health Organization, 24 April 2024

Kulcsszavak: globális egészségügy, népegészségügy, megelőzés, prevenció, immunizáció, oltás, vakcina, Expanded Programme on Immunization (EPI), Egészségügyi Világszervezet, nemzetközi

Forrás Internet-helye: <https://github.com/WorldHealthOrganization/epi50-vaccine-impact> ; <https://www.who.int/news/item/24-04-2024-global-immunization-efforts-have-saved-at-least-154-million-lives-over-the-past-50-years> ;

Expanded Programme on Immunization“ (EPI):

<https://www.who.int/teams/immunization-vaccines-and-biologicals/essential-programme-on-immunization>

Az *Egészségügyi Világszervezet* „*Kiterjesztett immunizációs programjának*” („*Expanded Programme on Immunization*“ – *EPI*) bevezetésére 1974-ben került sor. Annak idején az oltások csak a fejlett országokban álltak rendelkezésre és világviszonylatban csak a csecsemők öt százaléka kapta meg a rutinoltásokat. A program eredményeként több mint 154 millió halálesetet sikerült megelőzni, ezek közül 146 millió öt éven aluli gyermeket, akik oltás nélkül már csecsemőkorukban meghaltak volna. Az Unicef szerint ma már a gyermekek 86%-a megkapja a diftéria, tetanusz és szamárköhögés elleni oltás három dózisát. Ez az átoltottság globális mércéjének számít.

Az oltások zömét a WHO, a Unicef és a Bill & Melinda Gates Foundation (BMGF) által 2000-ben létrehozott GAVI, The Vaccine Alliance finanszírozza.

Az immunizációs program hatásait *Andrew Shattock matematikus és mt. (Swiss Tropical and Public Health Institute, Basel)* számították ki a WHO megbízásából. Az értékelés a programban szereplő 17 oltás közül 14-re terjedt ki (a HPV, a COVID19 és a kolera kivételével). A legnagyobb hatást a kanyaró elleni oltással sikerült elérni. A számítások szerint 1974. óta ez 94 millió haláleset megelőzését jelenti, ami annak a 154 millió megelőzött halálesetnek a 60%-a, amely oltás nélkül bekövetkezett volna.

Oltások nélkül a legtöbb haláleset csecsemő- és kisgyermekkorban következett volna be. Minden egyes megmentett élettel átlagosan 66 teljes egészségben töltött életévet sikerült nyerni. Az elmúlt ötven évre kivetítve ez 10,2 milliárd egészségkárosodással korrigált életév (*Disability Adjusted Life Years, DALY*) megelőzését jelenti. 2024-ben annak valószínűsége, hogy egy tíz év alatti gyermek megéri következő születésnapját, 40%-kal magasabb mint az oltás nélküli scenario esetén. Shattock szerint a túlélés valószínűségére gyakorolt kedvező hatás a felnőttkor magasabb szakaszáig kimutatható.

[*Lásd még: Immunization Agenda 2020; Immunization Agenda 2030, 2021. 10. sz.*]